

KV-1542

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April/May - 2013

History - CC-204

(History of Modern World) (Optional)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : (વિકલ્પો આંતરિક છે.)

૧ ફ્રેંકલીન ડી. રૂઝવેલ્ટની ન્યુડીલ નીતિની સમીક્ષા કરો. ૧૪

અથવા

૧ સ્ટાલિનના નેતૃત્વ હેઠળ રશિયાના વિકાસની રૂપરેખા આપો. ૧૪

૨ સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની સ્થાપનાના ઉદ્દેશ્યો તથા સિદ્ધિઓ વર્ણવો. ૧૪

અથવા

૨ ૨૦મી સદી દરમ્યાન યુરોપમાં વિજ્ઞાન, ટેકનોલોજી તથા સંદેશા- ૧૪
વ્યવહારના ક્ષેત્રે થયેલ વિકાસ આલેખો.

૩ નીચેના પ્રશ્નોના આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે બે) ૨૦

(૧) જર્મનીમાં થયેલ નાઝીવાદનો ઉદય અને વિકાસ લખો.

(૨) બીજા વિશ્વયુદ્ધ માટે જવાબદાર કારણોની ચર્ચા કરો.

(૩) ઠંડુ યુદ્ધ એટલે શું ? આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તર પર તેની અસરો વર્ણવો.

(૪) સોવિયેટ રશિયામાં સામ્યવાદી બ્લોકના વિઘટનનું આલેખન કરી, તેમાં મિખાઇલ ગોર્બાચોવે શો ભાગ ભજવ્યો ?

૪ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે છ)

૧૨

- (૧) અમેરિકામાં કયા એક્ટ થકી મજૂરોના પગાર અને કલાકો નક્કી કરવામાં આવ્યા ?
- (૨) ૧૯૩૫માં અમેરિકામાં પસાર કરવામાં આવેલ સોશયલ સિક્યોરીટી એક્ટમાં કઈ જોગવાઈ હતી ?
- (૩) મુસોલિની સ્થાપેલ પક્ષ તથા તેના પ્રતિકર્નું આલેખન કરો.
- (૪) હિટલરે સત્તા પર આવ્યા બાદ કયો આદર્શ અમલ મૂક્યો ?
- (૫) રશિયામાં અમલ થયેલ પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય શું હતો ?
- (૬) બીજુ વિશ્વયુદ્ધ શરૂ થવાનું તાત્કાલિક કારણ કયું હતું ?
- (૭) માઓ-ત્સે-તુંગે કયા પક્ષની સ્થાપના કરી ?
- (૮) સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘના મુખ્ય અંગો કયા કયા છે ?

૫ નીચેના વિકલ્પોના સાચા ઉત્તર લખો :

૧૦

- (૧) ફેંકલીન ડી. રૂઝવેલ્ટે કયું પુસ્તક લખ્યું હતું ?
(અ) માર્ઠન કાફે (બ) અન ટુ ધી લાસ્ટ
(ક) બુર્કીંગ ફોરવર્ડ (ડ) લેબર રાઈટ
- (૨) કઈ યોજનાના અમલ પ્રમાણે અમેરિકાની ટેનીસ નદી પર બંધ બાધવામાં આવ્યો ?
(અ) ટેનિસ વેલી ઓથોરિટી
(બ) હુગલી વેલી
(ક) મિસર વેલી
(ડ) ટેમ્સ વેલી

- (૩) “રાજ્યમાં જ સર્વનો સમાવેશ, રાજ્યની બહાર કશું નહીં.”
આ સિદ્ધાંત કઈ વિચારધારાનો હતો ?
- (અ) નાઝીવાદ (બ) ફાંસીવાદ
(ક) રાષ્ટ્રવાદ (ડ) લશ્કરવાદ
- (૪) અમેરિકાએ જાપાનનાં હિરોસીમા નગર પર ક્યારે અણુબૉમ ફેંક્યો ?
- (અ) ૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૪૫ (બ) ૯ ઓગસ્ટ, ૧૯૪૫
(ક) ૧૦ ઓગસ્ટ, ૧૯૪૫ (ડ) ૧૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૪૫
- (૫) ૧૯૪૯ની ચીન ક્રાંતિનાં પ્રણેતા કોણ હતા ?
- (અ) ચાંગ - કાઈ - શેક (બ) સુન - યાત - સેન
(ક) માઓ - ત્સે - તુંગ (ડ) માઓ - જન - શુંગ
- (૬) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની સલામતી સમિતિ કુલ કેટલા સભ્યોની બનેલી છે ?
- (અ) ૧૫-૫ કાયમી, ૧૦ બિનકાયમી
(બ) ૨૦-૧૦ કાયમી, ૧૦ બિનકાયમી
(ક) ૧૩-૩ કાયમી, ૧૦ બિનકાયમી
(ડ) ૧૭-૭ કાયમી ૧૦ બિનકાયમી
- (૭) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની કઈ સંસ્થા શૈક્ષણિક, સાંસ્કૃતિક, વૈજ્ઞાનિક ઉદ્દેશ્યથી કાર્યરત છે ?
- (અ) WHO (બ) યુનિસ્કેફ
(ક) યુનેસ્કો (ડ) યુનાની
- (૮) WHO શું કાર્ય કરે છે ?
- (અ) સાંસ્કૃતિક સમન્વય
(બ) બાળકો માટે ભંડોળ એકઠું કરવાનું
(ક) વિશ્વના માનવીઓના આરોગ્ય સંદર્ભે
(ડ) વિશ્વના માનવીઓના શિક્ષણ અર્થે

(૯) ઠંડાયુદ્ધની ભૂમિકા સર્જવામાં કયા રાષ્ટ્રોની મોટી ભૂમિકા હતી ?

(અ) જાપાન - દ. આફ્રિકા (બ) અમેરિકા - રશિયા

(ક) ઈટાલી - ચીન (ડ) બ્રિટન - જાપાન

(૧૦) નીબ્રોના અધિકાર અર્થે લડનાર ડૉ. દુબોઈસ્ટે પોતાના વિચારો કયા મુખપત્રમાં રજૂ કર્યા ?

(અ) ધ હરિજન (બ) ધ મિરર

(ક) ધ કાઈસીસ (ડ) યંગ ઈન્ડિયન